

Prikaz

Rukopis primljen 8. 7. 2015.

Prihvaćen za tisak 15. 7. 2015.

Nataša Klarić Bonacci*nataschakl@gmail.com*

Poliklinika za rehabilitaciju slušanja i govora SUVAG

Hrvatska

Poslijediplomski tečaj stalnog medicinskog usavršavanja I. kategorije. *Interdisciplinarni pristup u liječenju sluha, slušanja i jezično-govornih teškoća*. Klinički bolnički centar Zagreb, Hrvatska, od 17. do 18. travnja 2015.

U dvorani "Hugo Botteri" KBC-a Zagreb (lokacija: Rebro) 17. i 18. travnja 2015. godine održan je dvodnevni poslijediplomski tečaj stalnog medicinskog usavršavanja I. kategorije pod nazivom *Interdisciplinarni pristup u liječenju sluha, slušanja i jezično-govornih teškoća*. Organizatori tečaja bili su Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Klinika za bolesti uha, nosa i grla i kirurgiju glave i vrata KBC-a Zagreb.

Šesti po redu ovakav tečaj održan je nakon petogodišnje stanke zalaganjem i trudom, u prvom redu, prof. dr. sc. Jadranke Handžić iz Kliničke jedinice za audiologiju KBC-a Zagreb te Jasenke Broz Frajtag, prof. logopedije, također iz KBC-a Zagreb. Svjesne slojevitosti i složenosti rehabilitacije pacijenata s oštećenjima sluha, jezično-govornim i drugim komunikacijskim teškoćama, Jadranka Handžić i Jasenka Broz Frajtag, ujedno i voditeljice tečaja, naglasile su potrebitost i svrhu ovakvog, interdisciplinarnog pristupa u liječenju odnosno rehabilitaciji pacijenata sa spomenutim teškoćama. Temeljni razlog sazivanja tečaja bila je potreba da se na jednom mjestu nađu svi članovi tima koji se bave spomenutom problematikom i da prezentiraju najnovija saznanja iz svoga područja te na taj način razmijene međusobna iskustva. U središtu interesa ovog tečaja bila su djeca s različitim vrstama komunikacijskih teškoća, bilo da su iste vezane uz oštećenja sluha ili druga oštećenja koja otežavaju komunikaciju te utječu na njihov socijalni i intelektualni razvoj.

Tečaj je bio namijenjen specijalistima i specijalizantima otorinolaringologije, audiologije, fonijatrije, logopedima, fonetičarima, psiholozima, defektolozima,

specijalistima psihijatrije i drugim srodnim strukama koji se u svom radu susreću s osobama s komunikacijskim teškoćama.

Edukacijski centar KBC-a Zagreb ugostio je sredinom travnja 28 stručnjaka svih navedenih struka koji su svojim izlaganjima i raspravama nastojali pridonijeti pronalaženju što kvalitetnijih rješenja u liječenju i rehabilitaciji sluha, slušanja i jezično-govornih teškoća.

Prvi dan tečaja otvorio je Damir Gortan, nekadašnji predstojnik Klinike za bolesti uha, nosa i grla i kirurgiju glave i vrata KBC-a Zagreb, koji je zanimljivim izlaganjem sudionike tečaja podsjetio na povijest i razvoj Klinike od njezinih početaka u Draškovićevoj ulici do preseljenja u nove prostore u KBC-u Zagreb (Rebro). Tog je dana održano još 12 izlaganja (od ukupno 24) s temama vezanima uglavnom uz oštećenja sluha te poremećaje glasa. Najbrojniji među izlagačima bili su liječnici iz KBC-a Zagreb. Jadranka Handžić govorila je o vrstama oštećenja sluha, posljedicama i liječenju istih u dječjoj dobi. Iz izlaganja Jadranke Handžić i Jasenke Broz Frajtag saznali smo kakve posljedice na razvoj govora, odnosno njegovo razumijevanje te na ponašanje djece, ostavlja dugotrajna provodna naglušnost praćena sekretornim otitisom kao najučestalijim oboljenjem u male djece. Srećko Branica iz KBC-a Zagreb i Robert Trotić iz KBC-a "Sestre milosrdnice" u svojim su izlaganjima predstavili vrste aktivnih slušnih implantata koji se koriste u suvremenoj otokirurškoj terapiji naglušnosti i gluhoće. Robert Trotić je naglasio važnost suradnje između otokirurga i rehabilitatora slušanja, nazvavši umjetnu pužnicu "čudesnim aparatom" koji omogućava čujnost, ali istovremeno ističući nužnost rehabilitacije u svrhu razvoja slušanja i govora. Lana Kovač Bilić i Ratko Prstačić iz KBC-a Zagreb govorili su o različitim uzrocima te načinima terapije promuklosti u dječjoj i odrasloj dobi, naglašavajući ponovo važnost suradnje liječnika i logopeda, odnosno glasovnog terapeuta. Prvi je dan tečaja završen radionicom Nataše Klarić Bonacci iz Poliklinike za rehabilitaciju slušanja i govora SUVAG, koja je polaznicima na praktičan način prikazala kako izgledaju glazbene stimulacije kao jedan od posebnih postupaka unutar verbotonalne metode koji se provodi u Poliklinici SUVAG.

Drugoga dana tečaja sudionici su, od ukupno 12, imali priliku čuti četiri predavanja kolega iz Poliklinike za rehabilitaciju slušanja i govora SUVAG. Snježana Pirkić, u ime ravnateljice Poliklinike Adinde Dulčić, govorila je o načinima i postupcima unutar verbotonalnih programa koji, osim glavnog cilja rehabilitacije

---

slušanja i govora, imaju za zadatak poticati kreativnost djece i mladih u Poliklinici SUVAG kao preduvjet za što lakšu i uspješniju socijalnu inkluziju. Na ovom su se tečaju svojim izlaganjima predstavile i tri profesorice fonetike iz SUVAG-a. Sara Petra Mihaljević i Marijana Tuta Dujmović iz Centra za umjetnu pužnicu Poliklinike SUVAG predstavile su svoje istraživanje o percepciji i produkciji okluziva u djece s umjetnom pužnicom, a Nataša Klarić Bonacci održala je izlaganje o verbotonalnoj brojalici u funkciji razvoja govora, zajednički rad Diane Tomić s Odsjeka za fonetiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu i Nataše Klarić Bonacci iz Poliklinike SUVAG.

Fonetičari izvan SUVAG-a održali su još tri predavanja o različitim temama. Arnalda Dobrić s Odsjeka za fonetiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu govorila je o važnosti pokreta za svladavanje komunikacijskih vještina i pamćenje, Vesna Kirinić Papeš iz Kliničke jedinice za fonijatriju KBC-a Zagreb upoznala nas je s akustičkom analizom glasa, a Maja Lakuš iz slušnog centra "Neuroth" u svom je izlaganju, zajedno s logopedinjom Mirnom Barač, opisala postupak odabira i dodjele slušnih pomagala namijenjenih djeci, također naglašavajući važnost suradnje između stručnjaka svih profila zaposlenih u "Neurothu".

Tečaj je završio izlaganjem Damira Kovačića iz Laboratorija za istraživanje slušanja i govora Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, koji je ukratko predstavio u nas još slabo poznato područje medicinske bionike koje se bavi razvojem auditorno neuro-elektronskog sučelja i predstavlja veliku nadu u premošćivanju ograničenja suvremenih umjetnih pužnica.

Po završetku svih izlaganja bila je predviđena diskusija u trajanju od sat vremena, no tijekom tečaja spontano se nametnulo vrijeme za rasprave poslije gotovo svakog izlaganja. Mnoga izlaganja potaknula su postavljanje brojnih pitanja iz publike ili komentare pojedinih sudionika. Različita stajališta i iskustva stručnjaka raznih profila potaknula su konstruktivne rasprave. Stanka za organizirani ručak u predvorju Edukacijskog centra KBC-a Zagreb u petak te kratke stanke tijekom oba dana tečaja bile su prilika za razmjenu kontakata, iskustava i dogovaranje budućih suradnji.

Iz međusobnih neformalnih razgovora dalo se naslutiti da je koncept interdisciplinarnog pristupa u rješavanju ove problematike potpuno opravdan i prijeko potreban kako bi bilo moguće postići što kvalitetnije rezultate.

Iako detaljne informacije još nisu poznate, organizatori planiraju i sljedeći ovakav tečaj, a s obzirom na sve navedeno, nadamo se da ćemo što prije imati priliku svojim

izlaganjima, temeljenima na znanju i iskustvu, doprinijeti što kvalitetnijem radu s osobama s oštećenjima sluha i jezično-govornim teškoćama te njihovom kvalitetnijem životu.